Nové Sučianske zvesti 4

NOVINY OBCE SUČANY 2019

www.sucany.sk

NEPREDAJNÉ • XXV. ROČNÍK • DECEMBER 2019

Príjemné prežitie vianočných sviatkov v kruhu blízkych a všetko dobré v novom roku 2020

Vám prajú členovia redakčnej rady Nových Sučianskych zvestí

Vážení spoluobčania,

neúprosne plynúci čas nás opäť posunul pred prah najkrajšieho obdobia roka. Vianoc! Pre každého známy pocit a jasná predstava krásnych chvíľ strávených v kruhu rodin y. Vianoce sú obdobím, keď sa každý snaží byť s blízkymi, keď si viac uvedomujeme silu priateľstva, lásky, úcty a obetavosti. To všetko sú hodnoty, ktoré znamenajú veľa pre každú rodinu. Pre každého z nás je dôležité, aby sa dni napĺňali spokojnosťou, ľudskou spolupatričnosťou, osobným uplatnením a hlavne láskou. Je prirodzené, že čas Vianoc nás vracia do minulosti, do rokov mladosti a detských čias. Do domova, v ktorom vládol pocit bezpečia a atmosféra pokoja.
Dúfam, že onedlho naše ulice, či stráne zasype biela perinka jemného snehu. Belosť symbolizujúca čistotu duše vždy priťahovala predstavivosť človeka a s ňou spoločne aj svetlo, lúče z blikajúcej sviečky - symbol blížiacich sa Vianoc, ktoré rozžiari a plápolavým plameňom osvieti naše srdcia, naše vnútro. Veď každý z nás s vďakou prijíma teplé ľudské slovo, pohladenie, či pohľad a svet sa stáva zrazu krajším. Človek sa musí vedieť tešiť i zo šťastia toho druhého, svojím postojom a činmi vyjadriť svoj úprimný vzťah k životu, k ľuďom a tak dokázať, že je naozaj človekom.
Opäť nám nežne klopú na dvere vianočné sviatky, čas radosti, zázrakov a prianí. Pripravme sa teda na ne spoločne a vychutnajme si ich so všetkým, čo k nim patrí. V dušiach nech sa nám rozhostí krásny pocit, na stole nech zavonia kapor, či iné dobroty a Štedrý večer nech zanechá v srdciach stopu pohody a radosti. Istotne si spomenieme aj na tých, ktorí už, bohužiaľ, nie sú medzi nami, ale stále sú živí v našich srdciach a spomienkach.
V mene celého obecného zastupiteľstva, ale aj osobne, Vám želám do nastávajúcich krásnych vianočných dní, nech sú naplnené spolupatričnosťou človeka k človeku. Prajem Vám vnútornú silu, stály zmysel pre radosť z malých i veľkých vecí života. Veľa zdravia, životnej iskry, lásky a potešenia z najbližších a ľudí blízkych Vášmu srdcu.

Zaželajme si nádherné Vianoce a pokoj v duši nech sa udrží aj po celý budúci rok.
Šťastné a lásky plné vianočné sviatky!

Martin Rybár

Milí spoluobčania

Určite poznáte príslovie *Menej je viac*. Mnohí s tým máte svoje vlastné skúsenosti, ktoré potvrdzujú, že tieto slová nesú veľký kus pravdy a zároveň prinášajú nádych pokoja. Tieto slová ma prednedávnom zastavili na jednom letáčiku, ktorý hovorí o Vianociach. Počas Adventu a Vianoc sa obvykle správame tak, že je lepšie mať viac ako menej. Napríklad, je lepšie keď máme viac ako minulý rok. Deti chcú neraz viacej hračiek a my dospelí viac oddychu a pohody. Avšak posolstvo Vianoc nás zastavuje pri otázke, čoho chceme mať naozaj viac, a čoho naopak menej? Chceme viac toho, čoho sa dá kúpiť, alebo chceme viacej z toho, čo pramení z láskavého srdca a od Boha? – Vianoce sú tak výzvou pre všetkých nás - mať a hľadať viac to, po čom túži naša duša. A tak prajem všetkým nám - Menej stresu, menej naháňania sa, menej kriku, menej bolesti, menej pýchy, menej strachu a nepokoja... A zároveň všetkým nám prajem viacej vnútornej radosti a pokoja, nádeje, lásky, spolupatričnosti, pokory a viac dôvery Tomu, kvôli komu slávime Vianoce.

Daniel Beňuch, evanjelický farár Sučany

Milí čitatelia, prezeráte si nové číslo nášho obecného časopisu s úmyslom dozvedieť sa nové sučianske zvesti – udalosti, ktoré sa u nás za posledný čas stali. Do mozaiky týchto zvestí patrí zvesť – pre nás veriacich kresťanov najdôležitejšia – zvesť, ktorú si každý rok s úctou, vďakou a radosťou pripomíname, zvesť o tom, že sa v Betleheme pre každého človeka narodil Spasiteľ Pán Ježiš Kristus. Túto zvesť priniesol anjel pastierom, ktorí v noci bdeli a strážili svoje stádo. Povedal im: *„Nebojte sa. Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán. A toto vám bude znamením: Nájdete dieťaťko zavinuté do plienok a uložené v jasliach. A hneď sa k anjelovi pripojilo množstvo nebeských zástupov, zvelebovali Boha a hovorili: Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“* (Lk 2, 10-14)
Všetkým obyvateľom Sučian a ľuďom dobrej vôle želám, aby sme prijali Ježiša. Aby sme ho neuložili iba do jasieľ, ale aby sme ho vložili do nášho srdca a do každodenného života.
Požehnané vianočné sviatky a celý rok 2020.

Pavol Pečko, rímskokatolícky farár

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky 2020

Vážení občania, predseda Národnej rady Slovenskej republiky dňa 4. 11. 2019, rozhodnutím č. 351/2019 Z. z., vyhlásil voľby do Národnej rady Slovenskej republiky a určil termín ich konania na **sobotu 29. februára 2020** v čase od 7,00 hod. do 22,00 hod.
Právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky majú občania Slovenskej republiky, ktorí najneskôr v deň konania volieb dovŕšia 18 rokov. Volič môže voliť na území Slovenska vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný alebo v ktoromkoľvek inom volebnom okrsku na základe hlasovacieho preukazu. O hlasovací lístok sa dá požiadať osobne na obecnom úrade, kde má volič trvalý pobyt, najneskôr v piatok **28. februára 2020** pred voľbami.
Požiadať o hlasovací preukaz môže volič aj listom alebo emailom najneskôr 15 pracovných dní predo dňom konania volieb, teda do **10. 2. 2020** na mailovej adrese:

m a t r i k a @ s u c a n y . s k

Na rozdiel od predchádzajúcich volieb, v parlamentných voľbách volič môže voliť mimo územia Slovenska poštou, ak nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a bol na základe žiadosti zapísaný do osobitného zoznamu voličov. Voliť môžu aj voliči, ktorí majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ale v čase konania parlamentných volieb sa budú zdržiavať mimo jej územia. O voľbu zo zahraničia treba požiadať do **10. januára 2020.**

Presný postup ako voliť nájdete na stránke Ministerstva vnútra SR

https://www.minv.sk/?volby-nrsr

Anketa o Športovom dome

Súčasne s voľbami budú pri volebných miestnostiach umiestnené urny na hlasovanie občanov v rámci ankety našej obce o možnostiach budúceho nakladania a využitia budovy Športového domu. Informácie k ankete budú zverejnené na obecnom úrade, web stránke obce a na facebooku.

Štruktúra obce

Predstavujeme vám štruktúru fungovania obce Sučany, prehľadne to uvidíte v obrázku. Bližšie si vám teraz dovoľujeme predstaviť agendu komisií pri obecnom zastupiteľstve. V ďalších číslach vám priblížime prácu a členov jednotlivých komisií.
Komisie OcZ sú odborným orgánom pre určenú oblasť. Komisie nemajú samostatné rozhodovacie ani výkonné kompetencie. V oblastiach, pre ktoré boli ustanovené, vypracováva ú odporúčajúce stanoviská, iniciatívne návrhy, resp. stanoviská z kontrolných činností pre kvalitnejšiu a efektívnejšiu prácu OcZ.

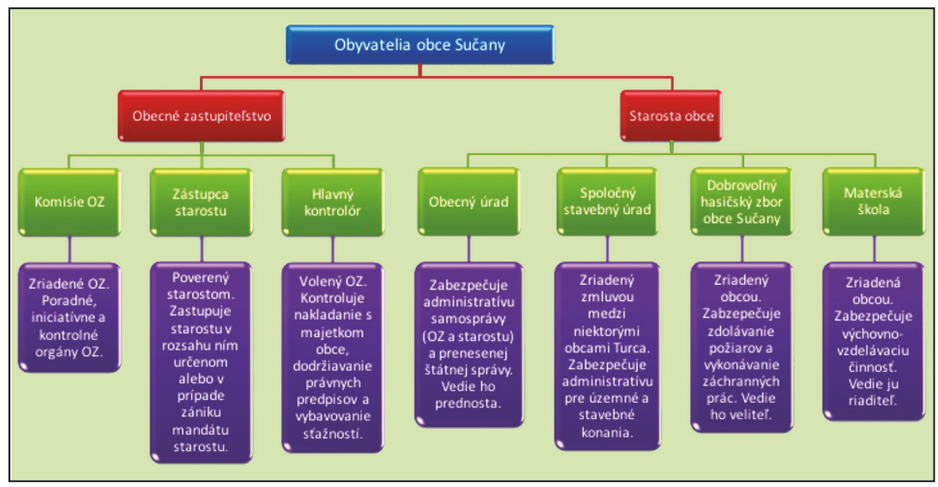

Komisie majú tieto tri základné funkcie:

a) Poradná funkcia komisií:
– vypracovávajú stanoviská k prerokovaným materiálom v oblasti pôsobenia komisie ako podklad pre rozhodovanie OcZ
– vypracovávajú stanoviská k riešeniu dôležitých otázok života obce
– spolupracujú pri tvorbe rozvojových koncepcií danej oblasti.

b) Iniciatívna funkcia komisií:
– vypracovávajú iniciatívne a konštruktívne návrhy a podnety na riešenie záležitosti patriacich do oblasti ich pôsobenia, dávajú podnety na vypracovanie návrhov všeobecne záväzných nariadeaf /ďale] len VZNI v oblasti svojho pôsobenia
– spolupôsobia pri príprave materiálov na OcZ,

c) Kontrolná funkcia komisií:
– kontrolujú spôsob plnenia a realizáciu uznesení OcZ,
– kontrolujú dodržiavanie VZN v oblasti svojho pôsobenia,
– kontrolujú prešetrovanie a riešenie pripomienok, podnetov a sťažností v oblasti svojho pôsobenia dozerajú na hospodárenie s majetkom obce, dozerajú na investičnú a podnikateľskú činnosť obce.

OcZ zriadilo tieto stále komisie ako svoje poradné, iniciatívne a kontrolné orgány takto:

a) komisia ekonomická,
b) komisia výstavby, územného plánu a dopravy,
c) komisia sociálno-zdravotná, školstva a mládeže,
d) komisia kultúry a športu,
e) komisia verejného poriadku,
f) komisia na ochranu verejného záujmu,
g) komisia bytová a životného prostredia.“

Hlavné úlohy komisie ekonomickej:

– prejednáva návrh rozpočtu obce, jeho zmien, správy o čerpaní rozpočtu a záverečný účet obce, a predkladá k nim stanoviská pre rokovanie obecného zastupiteľstva, predkladá stanoviská k návrhom prerokovávaným na OcZ súvisiacich s VZN a smernicami týkajúce sa daní, poplatkov, cenníkov za služby, hospodárenia s majetkom obce, ich zmien a zrušenia, kontroluje a predkladá stanoviská k hospodáreniu a nakladaniu s majetkom obce a iné.

Hlavné úlohy komisie výstavby, územného plánu a dopravy:

– posudzuje projekty na čerpanie nenávratných finančných príspevkov v oblasti svojej pôsobnosti, posudzuje vlastnú investičnú činnosť obce v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce, posudzuje územnoplánovaciu dokumentáciu obce, posudzuje návrhy na rozvoj a údržbu verejného osvetlenia, elektrifikáciu obce, kanalizácie, plynofikáciu obce a telekomunikačných sieti, predkladá iniciatívne návrhy na rozvoj dopravy a miestnych komunikácií, monitoruje situáciu a stav miestnych komunikácií, odporúča postupnosť krátkodobých opráv miestnych komunikácií podľa ich aktuálneho stavu po zime, vyjadruje sa k návrhom na zmenu resp. doplnenie dopravného značenia miestnych komunikácií...

Hlavné úlohy komisie sociálno-zdravotnej, školstva a mládeže:

– vyjadruje sa k verejným záujmom a záujmom rodičov a pedagógov v oblasti výchovy a vzdelávania, predkladá návrhy a vyjadruje sa k návrhu rozpočtu a jeho zmeny v oblasti sociálnej, zdravotnej, školstva a mládeže, predkladá návrhy na skvalitnenie starostlivosti a výchovno-vzdelávacích služieb poskytovaných v školách, alebo v školských zariadeniach, posudzuje a dáva svoje stanoviská k požiadavkám na sociálnu výpomoc občanom v súlade s príslušným VZN, monitoruje stav starostlivosti o starých, osamelých, osôb v hmotnej núdzi a ťažko zdravotne postihnutých občanov v obci, potrebu riešenia osobitných prípadov obcou vrátane aktivít obce na umiestnenie takýchto občanov v príslušných zariadeniach sociálnej starostlivosti, posudzuje starostlivosť o deti z neúplných rodín, ...

Hlavné úlohy komisie kultúry a športu:

– zaoberá sa koncepciou rozvoja kultúry, využitia voľného času, práce s mládežou, spolu pôsobí pri organizovaní kultúrno-spoločenského života v obci v rámci plánu kultúrnych podujatí pre príslušný rozpočtový rok, navrhuje obecnému zastupitel'stvu a starostovi usporiadanie kultúrnych podujatí a požiadavky na ich finančné a organizačno-technické zabezpečenie, vyjadruje sa k plánom kultúrnych podujatí a k požiadavkám na ich finančné a organizačno-technické zabezpečenie, koordinuje činnosť záujmových a občianskych združení, spoločenských organizácií' na zabezpečovaní kultúrno-spoločenských podujatí organizovaných v obci a podporovaných z rozpočtu obce,..

Hlavné úlohy komisie verejného poriadku:

– predkladá podnety na zabezpečenie verejného poriadku, plní úlohy na úseku ochrany verejného poriadku, ktoré súvisia s ochranou života, zdravia a majetku obyvateľov obce, spolupôsobí pri riešení susedských sporov, alebo priestupkov proti spolunažívaniu, podáva podnety na ochranu majetku obce a majetku občanov, ...

Hlavné úlohy komisie na ochranu verejného záujmu:

– prijíma písomné oznámenia v rozsahu článku 7 Ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o Ochrane záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, prípade pochybností je komisia oprávnená požadovať od dotknutých funkcionárov vysvetlenie, podáva podnety príslušnému daňovému orgánu na začatie konania podľa Zákona NR SR č. 511/1992 Z. z. o správe daní a poplatkov na preskúmanie úplnosti a pravdivosti písomných oznámení, sprístupňuje informácie o prijatých písomných oznámeniach v rozsahu a spôsobom stanoveným v § 7 ods. 1 Zákona NR SR č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, predkladá návrhy na začatie konania vo veci ochrany verejného záujmu, skúma podnety na začatie konania vo veci ochrany verejného záujmu...

Hlavné úlohy komisie bytovej a životného prostredia:

– predkladá návrhy a vyjadruje sa k návrhu rozpočtu a jeho zmeny v oblasti bytovej a životného prostredia, podieľa sa na príprave VZN a interných noriem obce týkajúcich sa bytovej oblasti a životného prostredia a ďalších oblastí v jej kompetencii, predkladá stanoviská k bytovej politike obce, k uzatvoreniu a k zmenám nájomných zmlúv na užívanie obecných nájomných bytov, predkladá návrhy a stanoviská vo veci výšky, prejednáva a získava poznatky a informácie o činnostiach s negatívnym dopadom na životné prostredie v obci, navrhuje a vyjadruje sa k výrubom stromov v obci, kontroluje udržiavanie zelene a zelených plôch v obci, dodržiavanie náhradnej výsadby po výrube stromov, ...

Gašparko a radca z pekla

Vedeli ste, že bábky javajky pochádzajú z ostrova Jáva? Že verklík, alebo flašinet, je hudobný nástroj, ktorý sa rozozvučí točením kľuky, ktorá rozhýbe valček s ostňami alebo zvončeky s kladivkami? Že Anton Anderle je legendou slovenského ľudového bábkarstva? Že bábkové divadlo na Slovensku je zapísané do zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO? Tak toto všetko sa dozvedeli naši štvrtáci. A nielen to. Po bábkovom predstavení Gašparko a radca z pekla sa na chvíľu stali bábkohercami, ktorí si vyskúšali, ako sa pracuje s bábkami – marionetami, a to všetko vďaka bábkovému divadlu DIVADLO POD BALKÓNOM z Banskej Bystrice. Ďakujeme a tešíme sa na ďalšie bábkové predstavenie.
Miriam Szabová

Zber papiera

Od 1.10. – 11.10. 2019 prebiehal na našej škole jesenný zber papiera. Zapojili sa doň takmer všetky triedy a spoločne sa podarilo vyzbierať **4603,67 kg**. Poďakovanie patrí všetkým žiakom, ktorí sa do zberu zapojili, a tak pomohli zachrániť stromy. Za aktívnu pomoc a organizáciu ďakujeme žiakom 8.A triedy.
Podrobné vyhodnotenie jesenného zberu papiera: Trieda Množstvo papiera /kg/ 1.A 268,65 1.B 491,7 2. miesto 2.A 347,7 2.B 418,7 3.miesto 3.A 132,32 3.B 268,15 3.C 268,67 4.A 374,8 4.B 230,55 5.A 635,2

1. miesto 5.B 32,5 6.A 53,45 6.B 204,15 7.A 129,3 7.B 0 8.A 296,95 8.B 172,4 9.A 235,98 ŠT1 10,6 ŠT2 26,9 ŠT3 55 Umiestnenie žiakov:
1. miesto: Michaela Holazová 3.C 237,6 kg
2. miesto: Tomáš Rusnák 5.A 236,8 kg
3. miesto: Andrej Lacika 4.A 209,6 kg

Exkurzia Gánovce

Dňa 8. 10. 2019 sme sa žiaci ôsmeho a siedmeho ročníka zúčastnili exkurzie v Poprade – Gánovciach, kde sme pricestovali vlakom. Od stanice sme smerovali do Národného parku v Gánovciach. Tam nás už čakal pán sprievodca. Veľmi podrobne a zaujímavo nám porozprával históriu, ako sa tam našli pozostatky mozgu neandertálca. Po obhliadke chráneného náleziska sme sa presunuli na ďalšie zaujímavé miesto v Gánovciach, na meteorologickú stanicu. Cestou sme obzerali nádhernú panorámu už zasnežených končiarov Vysokých Tatier. Odborný výklad práce meteorologickej stanice bol ukončený vypustením sondy, ktorá pri lete do 36 kilometrov vysiela rôzne merania.
Domov sme sa síce vracali unavení, ale obohatení o množstvo zaujímavých informácií a zážitkov.

Nicol a Jessica, žiačky z 8. A

Žiaci ŠT1 na Expedícii Budatínskeho hradu

V posledný septembrový deň sa žiaci ŠT1 zúčastnili na Expedícii Budatínskeho hradu. Pracovníci Považského múzea v Žiline si pre žiakov pripravili mnohé stanovištia, kde si mohli vyskúšať svoje manuálne zručnosti a dozvedieť sa mnohé informácie, predovšetkým o tom, ako sa v minulosti žilo. Žiaci si vyrábali vlastné mydlá, ktoré si potom zobrali aj domov, vytvarovali rôzne ozdoby z drôtu, stretli sa s hovorkyňou Považského múzea v Žiline, s ktorou si vyskúšali, aké je to tvoriť reportáž pre novinárov. Všetci žiaci zvládli aj vystúpiť po náročných točitých schodoch, a tak sa dostať do výšky 32 metrov nad zemou. Z veže Budatínskeho hradu si mohli pozrieť výhľad na okolitú krajinu. Na záver sme si s pani botaničkou pozreli park hradu, ktorý je naozaj veľký a krásny. Žiaci hľadali stromových škriatkov a pri tom sa učili poznávať listnaté stromy, ktoré v parku rastú.
S novými informáciami, vlastnoručne vyrobenými mydlami a ozdobami z drôtu, ale predovšetkým s dobrým pocitom a radosťou, sme odchádzali z Budatínskeho hradu.

Ivana Gabrišová

Alpské lyžovanie

Je populárnym športom na Slovensku, najmä po výsledkoch reprezentantiek Veroniky Velez Zuzulovej a Petry Vlhovej. V histórii sučianskeho športu nájdeme niekoľko zmienok o fungovaní lyžiarskeho klubu na Čapíku, no v posledných 25 –ich rokoch rozvoju lyžovania u nás bránilo niekoľko neovplyvniteľných skutočností. Málokto vie, že v uplynulej lyžiarskej sezóne 2018/19 sa v kategórii mladších žiakov presadil v točivých disciplínach, slalom a obrovský slalom, v rámci Slovenského pohára Sučanec David Szabo. Po ôsmich kolách skončil celkovo na treťom mieste. Momentálne je žiakom 7. ročníka ZŠ SNP Sučany. Lyžovaniu sa venuje od svojich piatich rokov pod hlavičkou klubu Martinské hole. V tomto klube pôsobilo viacero našich športovcov, no nikto z nich takýto úspech nezaznamenal. David začínal pod vedením trénera Petra Makovníka, Ľubomíra Laučeka, dnes s ním pracuje žiacky i juniorský tréner Petry Vlhovej Rastislav Mažgút. Myšlienku, že ide iba o sezónny šport, nám veľmi rýchlo vyvrátil v rozhovore jeho otec, ktorý ho sprevádza rovnako na tréningoch ako aj pretekoch. „Začal v lete 2011 najskôr na kolieskových

korčuliach, po dvoch týždňoch sa k tomu pridala príprava na bicykli a sezónu odštartovali prvé pokusy na lyžiach v Jasenskej doline a na Martinských holiach. Prvé preteky ukazovali, že je súťaživý typ, je disciplinovaný, pokyny trénera rešpektuje viac ako príkazy a želania rodičov.“ Dlhé hodiny letnej prípravy spolu so zimnou však priniesli zaslúžené ovocie. Čo teda obsahuje príprava športovca – lyžiara a ako začala príprava na túto sezónu, o tom nám povedal David sám: „Po posledných pretekoch v marci sme ešte niekoľko týždňov trénovali, dvakrát do týždňa v telocvični, potom sme v máji boli na výjazde na ľadovci v Rakúsku a pred letnými prázdninami sme ešte mali niekoľkokrát korčuľovanie na hrádzi pri Žiline či týždňové cyklosústredenie v Zuberci.“ Hoci v našich končinách po snehu ešte nechyrovať, David už od leta 2019 absolvoval 3 sedemdňové sústredenia na snehu. Keď si jeho spolužiaci vychutnávali posledný prázdninový týždeň, on so svojím trénerom a skupinou lyžiarov zo Ski Martinské hole zarezávali v krytej ľadovej aréne v Litve. S nástupom školského roka pribudli dvakrát do týždňa tréningy v telocvični a jedenkrát v posilňovni. Na svah sa opäť vrátil v októbri a v novembri – trénoval na ľadovci v Stubai. Okrem toho sa stíha venovať aj učeniu. „Keď sa vrátime z kopca, ideme na obed a potom sa niekoľko hodín venujem vypracovaniu úloh, čo mi pošlú mailom spolužiaci. Podvečer ešte máme jeden ľahký výklus a konečne čas pre seba. Vtedy telefonujem s rodičmi alebo sa zabávam s kamarátmi na izbe.“ Všetci dobre vieme, že ide o finančne náročný šport. No ako vraví jeho otec: „Čas a peniaze, vynaložené na šport a vzdelanie svojich detí, nikdy neoľutujem,“ nech je mementom pre všetkých rodičov.

Činnosť výboru FO TATRAN SUČANY za rok 2019

Výbor FO Tatran Sučany zabezpečoval v období roka 2019 zimnú prípravu „A“ mužstva a troch žiackych mužstiev. Pre výkon tréningov boli mužstvám zabezpečené priestory telocvične ZŠ v Sučanoch a multifunkčné ihrisko v areáli ZŠ s umelým osvetlením. Počas zimnej prípravy boli organizované pre“A“ mužstvo prípravné zápasy a to v Kysuckom Novom Meste na ihrisku s umelým trávnikom. „A“ mužstvo odohralo celkovo 5 prípravných zápasov na tomto ihrisku, pričom sme zabezpečili a zorganizovali dopravu osobnými motorovými vozidlami.

Jarnú súťaž zahájilo „A“ mužstvo 24.3.2019. V jarnej súťaži skončilo mužstvo na 3. mieste v V. lige skupine B, keď v 26-tich zápasoch 15x vyhralo, 8x remizovalo a 3x prehralo a získalo 53 bodov, čo bolo len 3 body za postupujúcim mužstvom z Tvrdošína. V letnom prestupovom období káder opustilo 7 hráčov základnej zostavy, ktorých sa nám nepodarilo v požadovanej kvalite nahradiť. Ročník 2019/2020 – jesennú časť sme zahájili s prevládajúcim nedostatkom hráčov na rozhodujúcich postoch. Preto aj ukončenie jesennej časti bolo toho odrazom, keď sme skončili na 12-tom mieste so ziskom 11 bodov, keď sme vyhrali 3 zápasy, 8x prehrali a 2x remizovali.

Prípravka „U11“ v jarnej časti skončila na prvom mieste so ziskom 25 bodov. Z 10-tich zápasov 8x vyhrali, 1x remizovali a 1x prehrali. Najlepším strelcom súťaže sa stal náš hráč Michal Tomaška, ktorý strelil 36 gólov. Po jesennej časti ročníka 2019/2020 skončilo mužstvo na 3. mieste so ziskom 16 bodov, keď z 10 zápasov 5x vyhrali, 1x remizovali a 4x prehrali. Hráč Michal Tomaška je priebežne najlepším strelcom s 22 gólmi.

„U13“ v jarnej časti skončilo mužstvo na 2. mieste so ziskom 14 bodov. Zo 6tich zápasov 4x vyhrali a 2x remizovali. Po jesennej časti ročníka 2019/2020 je mužstvo priebežne na 1. mieste, keď vyhrali všetkých 8 zápasov a so skóre 95:11 vedú súťaž.

„U15“ v jarnej časti skončili na 4. mieste so ziskom 38 bodov. Keď z 22 zápasov 12x vyhrali, 2x remizovali a 8x prehrali. V jesennej časti 2019/2020 sú pribežne na 5. mieste so ziskom 16 bodov keď z 11-tich zápasov vyhrali 5x, 1x remizovali a 5x prehrali.

Zorganizovali sme žiacky turnaj: Druhý ročník memoriálu Silvestra HUJU, za účasti žiackych mužstiev: Fomat Martin, TJ Príbovce, TJ Nižná, TJ Kláštor pod Znievom a domáci Tatran Sučany. Turnaj vyhralo mužstvo Fomatu Martin. Pri tejto príležitosti sme si pietnym aktom uctili pamiatku Silvestra Huju položeným venca na jeho hrob.

Žiacke mužstvo „U13“ sa zúčastnilo kempu v Chalmovej pri Novákoch spolu s rodičmi. Mužstvo odohralo počas kempu dva zápasy, ktoré vyhralo a skončilo na 1.mieste turnaja. V mesiaci november sa zúčastnilo hráčskeho halového turnaja v Žiline. Za účasti 10tich mužstiev sme obsadili krásne 3.miesto.

Výbor FO Tatran Sučany sa oficiálne schádza 1x týždenne, no stretávame sa v priebehu tréningov „A“ mužstva a žiackych mužstiev, kde operatívne riešime vzniknuté problémy. Je to náročná práca, ktorá si vyžadujem obrovské množstvo času tráveného na športovisku. Na novom futbalovom štadióne vykonávame pravidelne brigádnickú činnosti pri zveľaďovaní zvereného majetku. V roku 2019 sme vykonali očistenie a náter plechového oplotenia ihriska z vnútornej strany, jedná sa o plochu takmer 700m2. Pripravili sme plochu pod dve betónové garáže, vykonali terénne úpravy pri vstupe areálu, ako aj zatrávnenie plochy, dokončili sme spevnenú plochu pri parkovisku bicyklov. Výbor FO zabezpečuje pravidelne kompletný servis pre hráčov „A“ mužstva a hráčom žiackych mužstiev v oblasti prania výstroje, umývanie a čistenie sociálnych zariadení, šatní a umyvárok ako aj prípravu hracej plochy. Hlavne udržiavanie hracej plochy vo vysokej kvalite si počas celého roka vyžaduje obrovské množstvo odpracovaných hodín, čo je aj výsledok kvality trávnatej plochy. Sú to práce ako kosenie, pravidelné polievanie, prevzdušňovanie, sieťovanie a úprava plôch okolo hracej plochy.

Pri príležitosti MDD sme na multifunkčnom ihrisku pri ZŠ zorganizovali futbalový turnaj I. stupňa ZŠ v Sučanoch. Po skončení turnaja sme zorganizovali streľbu pokutových kopov na presnosť strieľania. Na tieto súťaže sme zabezpečili vecné odmeny pre výhercov.
Pri organizovaní behu „k srdcu SNP“ sme sa podieľali na organizácii a priebehu súťaže v areáli ZŠ. Zorganizovali sme deň otvorených dverí na novom futbalovom ihrisku spojený s výberom žiakov Turca do 13 rokov.
Pri bilancovaní činnosti za rok 2019 je na mieste aj poďakovanie za spoluprácu s Obecným úradom a obecným zastupiteľstvom obce Sučany pri napĺňaní nie ľahkých zámerov v činnosti športu – futbalu v obci . Bez tejto spolupráce si nevieme predstaviť našu činnosť.
Veríme, že táto spolupráca bude pokračovať aj naďalej a ešte na vyššej úrovni ako doteraz hlavne v oblasti zámerov práce s mládežníckymi družstvami.

20.9.2019 cez Schádzanú prešli cyklisti z pretekov okolo Slovenska.

V kolkárni v Sučanoch

12.10.2019. v kolkárni v Sučanoch prebiehal 10. ročník Medzinárodných majstrovstiev neregistrovaných v kolkoch.

Výsledky:

1 Fotbal Hořice 2170
2 Tuto Bene Trstená 2166
3 Traktor Podskala Sučany 2158
4 KS Start Gostyn- Polsko 2136
5 Bedřich Rokycany 2115

foto+text:
Pročková Danuša

Kompostujeme

Čo patrí do kompostéra?
Do kvalitného kompostu môžete pridať skoro všetky organické odpady z dvora, záhrady aj domácnosti. Ideálna je čo najrôznorodejšia zmes materiálov.
Všetok záhradný odpad ako: tráva, lístie, seno, slama, burina, piliny, drevná štiepka, hlina, odrezky z viniča, vychladnutý popol a uhlie z dreva.
Kuchynský odpad: káva, čajové vrecúška, podrvené škrupiny z vajec, bioodpad z kuchyne (šupky zo zeleniny a ovocia - aj citrusové plody), papierové vreckovky, podrvené orechové škrupiny atď. Zvyšky varených jedál sa odporúča dávať len v malých množstvách. Zmiešajte ich s väčším množstvom suchého materiálu.
Do kompostéra môžete dávať aj **trus bylinožravých zvierat (POZOR: psie a mačacie výkaly nesmú ísť do kompostu znehodnotili by ho.)**
Čo nepatrí do kompostu:
Zvyšky mäsa, ryby, mliečne výrobky, sklo, plasty, kovy, textil, piliny z drevotriesky, uhynuté zvieratá, chemicky ošetrené zvyšky, trus mäsožravých zvierat ...
Dôležitá je čo najjemnejšia štruktúra materiálu. Výdatne vám pomôže kosačka so zberným košom, ktorá dokáže rozdrobiť aj popadané lístie a taktiež záhradný štiepkovač na odrezané konáre zo stromov a kríkov.
KAM UMIESTNIŤ KOMPOSTÉR
Na váš pozemok alebo na pozemok, od ktorého máte súhlas majiteľa.
Kompostér by nemal byť v blízkosti zdroja pitnej vody ani v záplavovom území.
Pre zlepšenie prístupu mikroorganizmov a pôdnych organizmov ku kompostovanému materiálu je potrebné zabezpečiť priamy kontakt so zemou.
Pre vaše pohodlie a efektivitu odporúčame, aby **nebol vzdialený od zdroja biologického odpadu** a prístup k nemu bol pohodlný aj za daždivého počasia.
Nemal by byť vystavený celodennému priamemu slnku, lepší je polotieň niekde pod stromom alebo miesto kde viete, že počas dňa slnko nedovidí.
Okolo kompostéra si nechajte dostatočný priestor na možnosť manipulácie s náradím a následné vyberanie kompostu.
Pravidlom úspešného priebehu kompostovania je rôznorodá skladba materiálov, optimálna vlhkosť a dostatok vzduchu.
Veľkosť a skladba materiálov Pri ťažšie rozložiteľných materiáloch (uhlíkatých), ako sú drevo, tvrdšie časti zeleniny či stonky starších rastlín platí základné pravidlo, že čím sú častice menšie, tým rýchlejšie sa skompostujú. Ideálne je využiť záhradný drvič. Mäkké šťavnaté materiály (dusíkaté) ako hnoj, pokosená tráva, kuchynský bioodpad sú ľahko rozložiteľné, preto nie je potrebné ich zmenšovať. Dobrý rozklad zabezpečí vyvážené miešanie materiálov. Platí, že dusíkaté materiály musíme zmiešavať s uhlikatými a ich objemový pomer by sa mal približovať k 1:1.
Prístup vzduchu a vody Užitočné baktérie a pôdne organizmy, ktoré sa starajú o rozklad zeleného odpadu potrebujú okrem živín aj neustály prísun vzduchu a dostatok vlhkosti. Ak im dokážete zabezpečiť vyváženú kombináciu, začnú sa množiť rýchlym tempom. Aj tu platí že, **čím menšie častice odpadu do kompostu dáte, tým sa skôr skompostujú.** Platí však aj pravidlo, že čím sú častice menšie, tým je medzi nimi menej dutiniek, kde sa môže udržať vzduch. Bez neho kompost iba hnije a zapácha. Preto je potrebné masu z času na čas prevzdušniť.
Správna vlhkosť Ďalšou podmienkou dobrého kompostovania je správna vlhkosť. **Nedostatok vlhkosti spomaľuje až zastavuje proces rozkladu**, naopak nadmerná vlhkosť spôsobuje nežiadúci hnilobný proces. Do uzavretého kompostéra sa bez vašej pomoci voda nedostane, preto je dôležité správnu vlhkosť kontrolovať a v prípade potreby ju doplniť poliatím, prípadne znížiť pridaním suchých materiálov. Správnu vlhkosť možno zistiť iba rukou. Ak z materiálu vytlačíte iba niekoľko kvapiek - je všetko v poriadku.
KEDY JE KOMPOST ZRELÝ?
Vyzretý kompost má hnedú až tmavohnedú farbu, drobno-hrudkovitú štruktúru, nezapácha, ale vonia ako lesná pôda.

Zdroj: www.zemito.sk

Vážení spoluobčania,

pomaly rok s rokom sa stretá a je tu aj čas bilancovať. Je síce polovica novembra, ale už môžem povedať, že sa už črtá celý rok. Čo nám rok 2019 priniesol?
V prvom rade sme zaznamenali pokles zranení pri dopravných nehodách približne o polovicu. Aj ich závažnosť bola v celkovom spektre nižšia ako v minulosti. Väčšinu tvorili ľahké a drobné zranenia.
Taktiež, ako v minulom roku, aj tento rok nebolo zaznamenané smrteľné zranenie pri dopravnej nehode. Počet dopravných nehôd je približne rovnaký. Tento fakt naznačuje, že pri rovnakom počte dopravných nehôd ich závažnosť má v našom regióne stále klesajúci trend. Taktiež aj počet požiarov má klesajúci charakter. Veľmi nás teší skutočnosť, že v období zvýšeného výskytu požiarov najmä v jarných mesiacoch sme likvidovali minimum a čo do rozsahu malých požiarov. Vypaľovanie tráv a následné rozšírenie požiarov nebolo evidované. Je to aj v ekológii krok vpred. Malé a drobné živočíchy šťastne prežili toto obdobie. No v lete sme zaznamenali asi v histórii zboru najväčší otvorený požiar. Jednalo sa o požiar obilia v západnej časti obce. Tomuto požiaru predchádzali dva menšie v tejto lokalite niekoľko dní pred tým. Jednalo sa o požiar trávy popri železničnej trati najpravdepodobnejšie z odskakujúcich iskier pri brzdení vlakov. Zložitosť a závažnosť tohto požiaru znásoboval západný vietor, suché obilie, blízkosť prvých obydlí.
No neboli to len tieto zásahy. Napríklad v období nedostatku vody sme dopĺňali na požiadanie vodu do vodojemu v Sklabinskom Podzámku, no aj pri prerazenom plynovom potrubí znižovali riziko výbuchu a otravy do odstavenia potrubia. O našej práci ste sa, vážení spoluobčania, mohli dostatočne presvedčiť pri odstraňovaní následkov sneženia v zimných mesiacoch.

Naši členovia z pátracej skupiny sa zúčastnili vyhľadávania po nezvestných osobách v okrese Dolný Kubín a Námestovo.
Pri propagácii našej práce sme usporiadali statickú ukážku techniky a aj ukážku práce pri odstraňovaní následkov dopravnej nehody v spoločnosti Prefa a Krauss-Maffei. Tiež sme sa zúčastnili osláv výročia DHZ v Ratkove.
V oblasti technického vybavenia sme skolaudovali prístavbu hasičskej stanice, kde boli pristavané dve garáže, čím sa nám rozšírili možnosti uskladnenia techniky. V rámci projektu sa budeme snažiť o nákup terénneho vozidla s prívesom a kompletnú výstroj pre našich záchranárov.

Vážení spoluobčania, chcem vám touto cestou poďakovať za priazeň a pomoc našim hasičom a zároveň vám popriať len to najlepšie v Novom roku 2020.

Ing. Anton Mäčko, DHZO

Vážení občania počas zimného obdobia sú skrátené otváracie hodiny zberného dvora:

Pondelok:	7:00 – 15:00
Utorok:	zatvorené
Streda:	7:00 – 15:00
Štvrtok:	7:00 – 14:00
Piatok:	7:00 –14:00
Sobota:	7:00 – 14:00
Nedeľa:	zatvorené

Milí spoluobčania,

dovoľte nám pozvať Vás na už 10. ples obce Sučany,
ktorý sa uskutoční 15. februára 2020.
Plesom bude ako moderátor sprevádzať herec Dano Heriban.

Viac info a rezervácia lístkov na **matrika@sucany.sk**
alebo tel. 0434241017.

Cezhraničná spolupráca s obcou Jasenná

Dňa 21.9.2019 sa naši tridsiatideviati občania zúčastnili slávnostného odhalenia Pamätníka legionárov z Jasennej v obci Jasenná (Zlínsky kraj, ČR). Pamätník vybudovali v rámci cezhraničnej spolupráce medzi obcou Sučany a obcou Jasenná.
V Jasennej nás čakalo veľmi srdečné privítanie a bohatý celodenný program. Začali sme prehliadkou výstavy k legionárskej tématike v budove základnej školy, následne sme sa presunuli ku objektu Národnej kultúrnej pamiatky Mikuláštíkovo fojtství, súkromného múzea. Cestou sme si obzreli aj sochu Portáše.
Po výbornom obede sme sa presunuli na slávnostné odhalenie Pamätníka legionárov z Jasennej, ktoré sa konalo za prítomnosti jednotky Československé obce legionářské z Valašského Meziříčí.
Na záver sme sa zúčastnili besedy k legionárskej tématike za prítomnosti harmonikárov z Jasennej.
Z výletu sme prišli oddýchnutí, spokojní a určite aj o niečo múdrejší.

Referát životného prostredia

Spomienka na nášho rodáka Ďurka Langsfelda

Dňa 13.10.2019 pri príležitosti výročia narodenia Juraja Langsfelda sme si uctili túto historickú osobnosť spomienkovou slávnosťou pri jeho rodnom dome.
Za účasti predstaviteľov obce, spoločenských organizácií, hostí, verejnosti i rodinných príslušníkov tu bol položený veniec, odznela pieseň v podaní Sučianky a príhovor venovaný tejto národnej osobnosti. Nasledovala prehliadka rodného domu J. Langsfelda, ktorou sprevádzal p. M. Miert.

Text: K. Miháliková, Foto : C. Pročka

Naši jubilanti 2019

Úcta k starším

Pri príležitosti mesiaca Úcty k starším sa 26.10.2019 v Robotníckom kultúrnom dome konala slávnostná členská schôdza Slovenského zväzu Protifašistických bojovníkov. Predseda organizácie p. Miloš Skokňa v príhovore zhrnul činnosť za obdobie od mája tohto roku. Členovia organizácie sa zúčastňujú na oslavách v obci, pri kladení vencov k pamätníkom pri príležitosti oslobodenia Sučian, k SNP. Absolvoval sa výlet na Jankov vršok, Uhrovec a múzeum Jána Žižku. Zúčastnili sme sa osláv v Banskej Bystrici, kladení vencov na Bukovinách v Martine. Na Dukle sa konali celoslovenské oslavy pred 75 rokmi. 6. októbra 1944 prešli jednotky 1. československého armádneho zboru vtedajšou hranicou Československa. Prechod bol súčasťou Karpatsko - dukelskej operácie, najkrvavejšej bitky na našom území a trvala 51. dní. Uvedených osláv sme sa tiež zúčastnili. Po príhovore predsedu organizácie sa gratulovalo tým členom, ktorí sa dožili významných jubileí. Po občerstvení do tanca a na počúvanie zahral DJ Mirko Mihálik.

Text+foto: Pročková Danuša

Červený mak, zvon, plamene horiacich sviečok, vojenské melódie

Štyri symboly, ktorými si v Sučanoch pripomíname 11. november 1918.
„Dňa 11. novembra o 11. hodine a 11. minúte zaznel hlas zvonov nielen v Sučanoch, ale aj v ďalších slovenských mestách a obciach. V tento medzinárodný deň vojnových veteránov sme si pietnou spomienkou uctili obete prvej svetovej vojny, a to bez rozdielu či patrili k víťazom, alebo k porazeným armádam, či vyznávali to, či ono náboženstvo a bez rozdielu rás a národností. Tento deň sa označuje aj ako Deň červených makov. Vo Francúzsku 11. novembra 1918 o 11. hodine podpísali predstavitelia víťazných štátov Dohody a porazeného Trojspolku prímerie a v 11. minúte zaznela posledná salva, čím sa ukončila 1. svetová vojna," týmito slovami sa prihovoril starosta obce Sučany pri príležitosti Dňa červených makov prítomným. V príhovore vysvetlil symboliku červených makov, zvonov, plameňov sviečok a dodal, že štvrtý symbol pridali pred rokom organizátori akcie vojenské melódie. Prítomní si uctili spomienku obetí 1. svetovej vojny položením vencov pri miestnom pamätníku.

„Vojenské melódie" II. ročník 10.11.2019

Organizátor

Miestny odbor Matice Slovenskej v Sučanoch

Program moderovala pani Ľubica Pakánová. Po obvyklom privítaní účinkujúcich a hostí, pán Viliam Kúdelka predniesol báseň. Starosta obce Sučany, pán Martin Rybár vo svojom príhovore spomenul aj význam osláv ukončenia vojny a nastolenia mieru v roku 1918. Pán Viliam Komora, tajomník Matice slovenskej vyzdvihol prínos a význam podujatia, ktoré organizuje MO MS s finančnou podporou MS. Predseda MO MS Ján Šteuček, vyzdvihol, že rok 2019 je významný aj tým, že je to presne 100 rokov od „OŽIVOTVORENIA MS" a tiež 85 rokov od založenia MO MS v Sučanoch.
Účinkovalo 6 speváckych skupín/súborov.
SUČIANKA, (spoločne s výborom MO MS aj hostiteľ), je samostatné občianske združenie. Vedúci súboru je p. **Martin MATULA**. Súbor účinkuje už 17 rokov. Repertoár tvoria národné, príležitostné, ale najmä ľudové piesne, zo Slovenských spevov Bazovského a Hodžu vydané v Zborníku r. 1880. Svoj repertoár šíri nielen v obci a v regióne Turiec, aj po celom Slovensku a v zahraničí. Ročne to býva okolo 35 vystúpení. Za zásluhy o rozvoj, šírenie ľudovej kultúry a reprezentáciu obce Sučany, udelil starosta Jozef PETRÁŠ súboru prestížne ocenenie **„SUČIANSKA FAZUĽKA".** Súbor je „KOLEKTÍVNYM ČLENOM" Miestneho odboru Matice slovenskej v Sučanoch. Súbor už vydal aj dva nosiče CD a pripravuje vydať DVD.
VALČAN, kolektívny (aj veľmi aktívny) člen MO MS vo Valči.
Vedúca p. **Katarína Skoršepová,** pôsobí od roku 2011. Repertoár sú piesne ľudové a náboženské. Počas svojho trvania sprevádzali rôzne podujatia v obci. Organizujú podujatia, **„SPIEVA CELÁ RODINA", „VALČIANSKE MELÓDIE" a „ECHO HELIGÓNKY"**.
SENIORI SPOD LYSCA, Vedúcou skupiny je **Janka Matejčíková**. Spolu začali spievať v roku 2012 preto, aby spríjemnili akcie Jednoty dôchodcov v obci Belá-Dulíce, no niekoľko vystúpení mali aj mimo obce, medzi tie významnejšie patrí aj účasť na Ružomberskej lýre 2014. Nemajú žiadny hudobný doprovod, schádzajú sa len príležitostne.
ĎATELINKA, súbor pôsobí pri **ZO JDS TURANY**. Napriek tomu, že účinkujú len štyri roky, majú pred sebou perspektívu kvalitatívneho rastu. Vedúca súboru je p. **Eva Kocholová.**
FS HRADEČNICA, vedúcou súboru je p. **Zuzana Macurová – Beličková.** Pravidelne organizujú podujatie na Sklabinskom hrade, „Posolstvo piesní Slovensku a svetu" a to už od 20.7.2013, k 1150-temu výročiu príchodu CYRILA A METODA na Veľkú Moravu.
ŽABOKREČAN, spevokol, je kolektívnym členom MO Matice Slovenskej v Žabokrekoch. Vedúcim spevokolu je **Ing. Ivan Hulej.** vystupuje na rôznych akciách usporiadaných našou obcou, v rámci Slovenska, i v zahraničí v družobnej obci Žabeň – ČR, v Paríži a taktiež v Rijeke – Chorvátsko. Aj v Slovenskom Komlóši – Maďarská republika.

Je len samozrejmé, že nechýbala gratulácia prítomným MARTINOM (páni Matula, Rybár) aj pieseň z iniciatívy Ivana Huleja, „Okolo Martina trávička zelená, žala ju tam žala...“
Odovzdanie „ĎAKOVNÝCH LISTOV“ súborom, a „MEDAJLÍ“ každému účinkujúcemu, urobilo záverečnú bodku programu a nasledovalo skromné občerstvenie.
Podujatie sa uskutočnilo s podporou Matice slovenskej, Obce Sučany a Základnej organizácie JDS!

Text: Ján Šteuček
Foto: T. Pročka, J. Pakán

Putovanie „Za poznaním“ 19.9.2019, ZO JDS Sučany

spojené s nenáročnou pohybovou aktivitou a príjemnou „ochutnávkou“ produktov slovenského liehovaru NESTVILLE. Samotná prehliadka mestského hradu v Kežmarku v trvaní skoro 1,5 hodiny bola nielen obsahovo zaujímavá, ale aj fyzicky náročná v počte zdolaných schodov a chodieb. **Expozícia ľudových remesiel a liehovarníctva** v obci Hniezdne počtom schodov nezaostávala, ale prekvapila pripravenou ochutnávkou a možnosťou nákupu výrobkov nielen vo fľašiach, ale aj rôznych upomienkových predmetov.
Síce „neplánovane“ sme boli účastníkmi cyklistických pretekov „Okolo Slovenska“. Návštevou Salaša U Franka sme doplnili potrebné zásoby, aby sme mali dosť síl na návštevu majestátneho hradu v Starej Ľubovni.
Každého účastníka prekvapila veľkosť a majestátnosť hradu, ku ktorému sme museli najprv absolvovať „pešiu túru“ a potom prehliadkou po cca 170 schodov. Očarila nás najmä vyhliadka na mesto St. Ľubovňa, ale aj pohľad na Tatry.

Autor: Ján Šteuček

Koncert rockových kapiel 28.9.2019

Jesenná očista

Predseda organizácie JDS Sučany Ján Šteuček zvolal na 8.11.2019 jesennú brigádu v klube dôchodcov. Zúčastnili sa jej aj predseda SZZP p. Alena Bellová, a za SZPB predseda p. Miloš Skokňa a členovia z troch organizácií. V záhrade klubu sa pohrabalo lístie, vyčistili sa odkvapové rúry, poumývali okná. Záhrada klubu sa pripravila na zimný odpočinok. Po spoločnej práci bolo aj občerstvenie: klobása s chlebom a teplý čaj.

foto+text : Pročková Danuša

NÁRODNÝ PROJEKT „ZLEPŠENIE PRÍSTUPU OBETÍ TRESTNÝCH ČINOV K SLUŽBÁM A VYTVORENIE KONTAKTNÝCH BODOV PRE OBETE“

Ministerstvo vnútra SR prostredníctvom odboru prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR realizuje projekt, ktorý je zameraný na päť cieľových skupín – obete z radov seniorov, obete násilných trestných činov, obete nenávistných trestných činov a extrémizmu, obete obchodovania s ľuďmi, obete z radov mládeže. Hlavnou úlohou projektu je poskytnutie základných informácií obetiam trestných činov a prípadné sprostredkovanie poskytovania služieb v troch vybraných oblastiach – sociálne a psychologické poradenstvo, právne usmernenie a podpora.

Odborné poradenstvo poskytujú externí odborníci vo vymedzenom rozsahu v rámci bezplatnej služby poskytovanej informačnou kanceláriou klientovi (obeti trestného činu) formou osobného kontaktu, telefonicky, prípadne e-mailom, a to v závislosti od konkrétneho prípadu. Hlavnou úlohou informačných kancelárií vo vzťahu ku klientom je zjednodušenie procesných krokov k službám, čo v praxi znamená, že klientovi bude po úvodnom rozhovore s koordinátorom,
resp. asistentom na základe jeho vyhodnotenia odporučený priamo spolupracujúci odborník v príslušnej oblasti - sociálny pracovník, psychológ alebo právnik.

Kontakt

Kontaktný bod Žilina
Budova Okresného súdu Žilina
č. dverí 415 A
Janka Kráľa 4
010 01 Žilina
Tel: 041/511 74 25

Obetiam trestných činov je na kontaktnom bode k dispozícii koordinátor na regionálnej úrovni a dvaja asistenti koordinátora. Uvedení pracovníci na základe identifikovaných potrieb každého individuálneho prípadu zabezpečia obeti alebo potenciálnej obeti bezproblémový a promptný prístup k poskytnutiu pomoci.

VENDOVKA, alebo aj poďakovanie Richardovi Bartákovi /4.6.1931-18.11.2019/

Boli to osemdesiate roky, keď sa turisti oddelili od lyžiarskeho oddielu. Nemali sme nič, len polorozpadnutú chatku. Na jej opravu sme sa skladali po dvoch korunách. Keď bolo treba opravovať, prišiel každý. Nikto sa nevyhováral, že nemá čas. Do batohu sa zobral chlieb, slaninka, klobáska či paštéta, i čosi tvrdého. No a samozrejme materiál potrebný na opravu. Nevozili sme sa autami, všetko sme vyvláčili na vlastných chrtoch.
K starším členom oddielu sme boli naozaj slušní, nikto nikoho neposielal nikam jedine, ak najmladšieho pre fľašku do Sučian, keď „pochybelo“.
Doma boli už aj malé deti, nedokončené chalupy a na prilepšenie rodinného rozpočtu rôzne „fušky“. Ísť pomôcť kamarátovi bolo samozrejmosťou. No a popri oprave chatky sme stihli ešte postaviť základňu. Z príjmov základne sa neskôr financovala v rokoch 1985-1987 rozsiahla oprava Vendovky. Aj napriek stopke ochranárov opravovať chatku sme každý rok koncom novembra odrobili, kto koľko mohol. Výhovorka vtedy bola neznáme slovo. Počas opráv platil suchý zákon. Ráno jeden na obed druhý a večer, koľko chceš. Ale ráno, 6,00 hod. odchod do lievika pre materiál! Kto si prezrie staršie fotky, pochopí prečo. Spoločné boli klince, dosky a snaha niečo urobiť. Spoločné bolo jedlo i pitie, čo kto vyniesol v batohu.
Roboty bolo dosť, až moc. No spoznali sme aj rôzne kraje a hory Slovenska. Vrcholy pohorí, na ktoré by sme nikdy neboli vyšli. Letné a zimné zrazy turistov to bol pojem, Sučanci boli známi na každom zraze. Možno raz niekto spíše spomienky účastníkov. Vrchol činnosti bolo zabezpečenie zrazu mládeže/1500detí/. To bolo vtedy, keď mal klub 90 členov vrátane detí. Naša turistická výstroj bola skromná. Popradky, najobľúbenejšie vybramy, boli luxus. Mať batoh VHV to už bolo niečo. A lyže? Väčšinou kraťasy alebo bežky. Pospúšťali sme sa, kde sa dalo, ako sa dalo, na čom sa dalo. Stále sme boli jednoducho turisti aj lyžiari...
Nikto sa nepovyšoval nad ostatných, nikto nikoho nevyhadzoval z chaty. Na Vendovku sa dostal každý, patrila všetkým.
Tolerancia bola samozrejmosťou. Deliť sa podľa politiky, národnosti, náboženstva a podobne bol neznámy pojem. Mali sme rôzne prezývky napr. Kladivo, Nátierka, Hangri, Mravec hôrny... Napriek nášmu mladému veku 20 až 25 rokov, vedení Rišom /Bartákom/ sme dostali dôveru a Lajo / Staňo/ nám dal kľúče od chatky so slovami „starajte sa“.
Boli sme kamaráti, ktorí chodili spolu do hôr .Kamaráti, ktorí si večer zaspievali, zažartovali, porozprávali vtipy... Spoločne si aj zanadávali na vedúcu silu našej spoločnosti.
Všetci sme si hlboko ctili spomienku na Venda /Dvořačeka/, nikoho ani nenapadlo dať na stenu vedľa jeho fotografie ešte aj fotografiu niekoho iného. Meno Vendo sa vyslovovalo vždy s úctou, tak ako nás to učili vtedy starí páni.

Vendovka sa tak stala ukážkou súdržnosti, kamarátstva, priateľstva a neraz aj spojila cesty mladých ľudí na celý život.

Jano Zubček

Predstavujeme...

Osobnosť, ktorú vám dnes priblížime, ani nemusím predstavovať. Je to naša rodáčka, pani Anna Jamrišková. Meno Ursíni si dala po martinských predkoch, od ktorých zdedila lásku k poézii. Skoro všetko o svojom živote vpísala do básní, mnohé z nich ste si už mohli prečítať na stránkach Sučianskych zvesti, či v jej zbierkach básni a sonetov: Nadovšetko láska, Odkrytý priezor, Piaty rozmer srdca, Kamienok v mozaike, Sny opadaného lístia.

R: Pani Anna, kedy a prečo ste začali tvoriť poéziu? Ako ste v sebe objavili silu tvoriť?

A.J.: To tušenie poézie v sebe som mala od detstva. Prejavovalo sa hlavne pasívne – jej čítaním. Vyhľadávala som ju a venovala jej viac pozornosti ako prozaickým dielam. Sprvu ma priťahovali českí básnici Wolker, Nezval, Seifert, neskôr Josef Kainar. Ten mal na mňa najväčší vplyv. Rovnako mi k srdcu prirástli Villonove balady. No obľubujem aj poéziu mnohých ženských autoriek. A prvú báseň – tú som napísala v deviatej triede. Ospevovala som v nej Sučany. Jej text som si však neodložila.

R: Keď čítam vaše básne, mám dojem, že veľa prezrádzajú z vášho vnútra. Akú mieru autobiografického pripúšťate vo svojich textoch? Pamätáte si, kde presne u vás nastal ten prielom: od zažitého k napísanému?

A.J.: Po matkinej smrti som sa ocitla vo vzduchoprázdne. Hľadala som z neho východ a našla som ho v písaní básni. Zrazu sa začalo samovoľne vynárať to, čo vo mne dlhé roky zrelo. Naozaj odhaľujem veľa z prežitého a prežívaného. Ako v živote, tak i v tvorbe dávam prednosť úprimnosti, pravdivosti pred pózou.

R: Narodili ste sa a vyrastali v Sučanoch, k nim sa viažu viaceré poetické či prozaické diela, vraciate sa vedome v tvorbe k miestam, ktoré vás vybavili základnou výbavou?

A.J.: Prvé dojmy sú pre človeka rozhodujúce. Narodila som sa v izbe, z ktorej bol výhľad na fatranský Malý Kriváň. Všade sa dá

žiť, všade sú ľudia. Miesto, kde som prežila detstvo a mladosť je však pre mňa pevným bodom na mape sveta, istotou, miestom, kde mám príbuzných a priateľov. Preto sa do Sučian stále vraciam nielen fyzicky v prítomnosti, ale aj v spomienkach.

R: Máte svoju čitateľskú základňu, ktorá vaše verše číta so zanietením, patrím medzi nich, čo pre poetku znamená takýto pozitívny ohlas a podpora?

A.J.: Pre básnika je zadosťučinením, keď nájde čitateľov, nájde tých, s ktorými súzvučí, znie v rovnakých tóninách. Myslím, že iba vtedy je jeho písanie zmysluplné. Ja si podporu mojich čitateľov veľmi vážim a som im za ňu vďačná.

R:Vo vašej najnovšej knihe – Naháňanie tieňa – môže čitateľ nájsť v prvej časti poéziu, v druhej aj spomienky a úvahy. Je tam napríklad aj krásna spomienka na sučianske mesto. Prechádzate od poézie k próze, čo vás viedlo k tomuto kroku? Ako sa cítite ako prozaička?

A.J.: Necítim sa byť prozaičkou. Na písanie dlhších textov nemám dosť trpezlivosti. V ostatnej knihe – Naháňanie tieňa – som pod názvom Spomienky a úvahy zverejnila moje skromné prozaické pokusy. Väčšia časť z nich vznikla z vonkajšieho popudu. Boli domácou úlohou do literárnej dielne LK Duria pri Turčianskej knižnici v Martine, ktorého som členkou. Spomienku na sučianske mesto môjho detstva som napísala, pretože si uvedomujem, že žijeme čoraz rýchlejšie a povrchnejšie. A tiež rýchlejšie zabúdame. Pri listovaní v najnovšej monografii o Sučanoch som zistila, že v nej nie je žiadna fotografia, ktorá by zachytávala celé sučianske námestie z tých čias. Nedokážem svoje spomienky na jeho podobu namaľovať, nuž som vzala pero a položila ich na papier. Nech ostane aspoň nejaký záznam o tom, ako to v Sučanoch vyzeralo a akí ľudia tu pred polstoročím žili.

R: Ďakujem za rozhovor, teším sa na ďalšie stretnutia aj na stránkach vašich kníh a prajem veľa tvorivých síl.

A.J.: Ďakujem.

Perníková chalúpka

Suroviny

250 g med, 250 g cukor krupicový, 150 g Hera, 625 g múka hladká, 1,5 lyž. korenie perníkové, citrónová kôra, 25 g kakaa, 1 vajce, 1 lyž. sóda bikarbóna, 3 lyž. rum um.Z týchto surovín vypracujeme cesto, najlepšie večer a necháme do druhého dňa odležať v chladničke. Cesto nesmie byť moc mäkké, skôr tuhšie, pretože by pri pečení stratilo pôvodný tvar.

Postup prípravy

Pred pečením si v miske rozmiešame:

1 vajce
1/2 dcl vody
1/2 lyžičky kakaa
1 lyžička cukru.

Túto zmes si musíme precediť cez sitko.
Cesto si vyvaľkáme a vyrežeme podľa šablóny najlepšie na mastnom papieri, na ktorom budeme chalúpku piecť. Je to tak lepšie, lebo pri prekladaní, by sme ju mohli poškodiť. Chalúpku upečieme a potrieme vopred pripravenou precedenou zmesou. Na chvíľku ju dáme ešte do rúry a uvidíte ako kráááásne stmavne. Zmes pred každým potretím chalúpky dobre rozmiešame, lebo kakao sa usadí na spodku a to by narobilo šarapatu.

Na potretie:1 vajce

Poleva cukrová na zdobenie: 1 bielok, 140- 200 g preosiaty cukor práškový

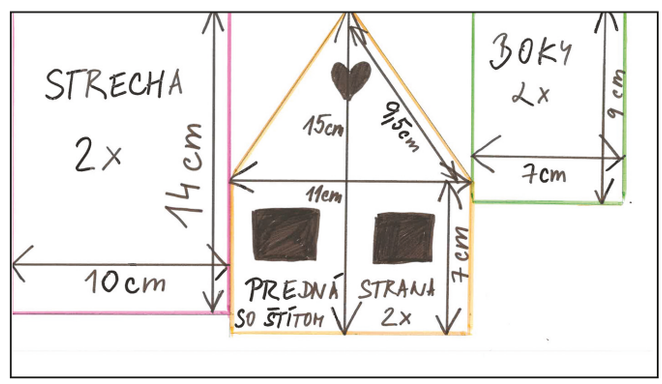

PRERAĎTE NA VYŠŠIU RÝCHLOSŤ

OPTICKÝ MAGIO INTERNET A TV UŽ AJ U VÁS DOMA V SUČANOCH

WWW

MAGIO INTERNET

PRIPOJTE SA K NOVÝM ZÁŽITKOM

Surfujte neobmedzene na všetkých svojich zariadeniach. Vďaka Magio internetu s rýchlosťou až do **600 Mb/s** si obľúbený film stiahnete za pár minút, online videá pozriete bez sekania a webstránky sa načítajú super rýchlo.

TV

MAGIO TELEVÍZIA

PREPNITE NA SKVELÚ ZÁBAVU

S Magio Televíziou vás čaká viac ako **120 kanálov**. Užite si exkluzívne športové stanice **Digi Sport** alebo rozprávkový svet s **Ťuki TV**. Navyše s bezplatnou službou **Magio GO** môžete sledovať televíziu kdekoľvek a kedykoľvek v rámci pokrytia.

Buďte medzi prvými a príďte si po viac informácií **do Telekom Centra v Martine v OC TULIP, Pltníky 2** – každý deň od 9.00 hod do 20.00 hod., alebo sa informujte priamo vo svojom Obecnom úrade v Sučanoch, kam môžete priamo odovzdať priložený súhlas a my sa vám ozveme.

T

ZAŽIME TO SPOLU

Uvedené služby sú poskytované na optickej technológii. Konkrétny rozsah poskytovanej služby závisí od zvoleného programu služby a podmienkou je uzavretie zmluvy. Dostupnosť technológií si môžete overiť na www.telekom.sk/dostupnost. Služba Magio GO je služba televízie poskytovanej prostredníctvom internetu; je možné ju využívať samostatne alebo ako doplnkovú službu k Magio Televízii. Službu Magio GO je možné využívať bezplatne len ako doplnkovú službu k službe Magio Televízia, inak je spoplatnená v zmysle podmienok služby. Všetky podmienky nájdete na www.telekom.sk alebo na 0800 123 456.

NOVÉ SUČIANSKE ZVESTI – Občasník • ADRESA REDAKCIE: OcÚ, Nám. SNP 31, 038 52 Sučany
• E-MAIL: kultura@sucany.sk • WEB: www.sucany.sk
• POVOLENIE: regskomat 94/1546 • REDAKČNÁ RADA: Mgr. Veronika Ďaďová, Danuša Pročková, Katarina Mihalikova, Miroslav Miert , Mgr. Eva Belicová
• GRAFICKÁ ÚPRAVA A TLAČ: P+M Turany • NÁKLAD: 1600 výtlačkov • NEPREDAJNÉ